

اعتباربخشی: راهکاری برای تضمین و ارتقای کیفیت آموزش پزشکی

عظیم میرزازاده، سامان توکلی، کامران یزدانی، مهشید تاج

چکیده

در سال‌های اخیر، بحث‌های بسیاری در مورد مفهوم اعتباربخشی (Accreditation) و چگونگی استقرار ساختارهای اعتباربخشی در کشور در جریان بوده است. اهمیت موضوع زمانی بیشتر می‌شود که در نظر آوریم در موارد متعددی از راهکارهای برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیز، به امر تقویت فرایند اعتباربخشی در آموزش پزشکی اشاره شده است. بطور خلاصه می‌توان گفت اعتباربخشی عبارت است از اعطای مجوز یا تأیید صلاحیت یک واحد آموزشی که بر اساس قضاوت خبرگان حوزه مربوطه، ضوابط از پیش تعیین شده را رعایت کرده باشد. در شاخه پزشکی، اعتباربخشی دوره‌های آموزشی دانشکده پزشکی مشخص می‌کند که آیا آن دانشکده، استانداردهای ملی در زمینه سازمان، عملکرد و کارایی دوره آموزشی پزشکی عمومی و یا دوره آموزشی هر یک از رشته‌های تخصصی را رعایت کرده است یا خیر؟ وضعیت آموزش پزشکی کشور ما، مشابه آنچه در طی دو دهه آخر قرن بیستم در جهان شاهد آن بوده‌ایم، با گسترش سریع و بی‌رویه آموزش پزشکی (بویژه در مقطع پزشکی عمومی) مواجه بوده است. از همین رو، شناخت و بکارگیری روش‌هایی که بتوانند زمینه‌ساز ارتقای کیفیت در آموزش پزشکی کشور باشند، دارای اهمیت ویژه می‌باشد. در این زمینه، استقرار ساختارهای اعتباربخشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و در برنامه سوم توسعه و ملحقات آن، توجه ویژه‌ای به امر راه‌اندازی و کارآمد نمودن نظام ارزشیابی و اعتباربخشی مؤسسات و دوره‌های آموزشی مشاهده می‌شود. در این مقاله، به بیان مبانی پایه، مراحل استقرار ساختارهای اعتباربخشی و نیز خلاصه‌ای از وضعیت نهادهای اعتباربخشی آموزش پزشکی در نقاط مختلف جهان می‌پردازیم.

واژه‌های کلیدی: اعتباربخشی، آموزش پزشکی، تضمین کیفیت، ارتقای کیفیت.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی ۱۳۸۳؛ ۴(۱۲): ۱۰۵-۱۱۶

مقدمه

ارتقای کیفیت آموزش پزشکی می‌باشد. در چند سال گذشته، اقداماتی نیز در جهت استقرار ساختارهای اعتباربخشی در بخش‌هایی از آموزش پزشکی کشور در جریان بوده است. بدون شک تحقق صحیح این مهم، جز با شناخت صحیح و جامع مفهوم اعتباربخشی، نقاط قوت و ضعف، مراحل استقرار ساختار متولی، و مراحل انجام اعتباربخشی، میسر نخواهد بود. مقاله حاضر، تلاش می‌کند تا با ارائه توضیحاتی در ارتباط با مفاهیم پایه در زمینه اعتباربخشی، به تشریح این موارد بپردازد.

مفهوم اعتباربخشی

با جمع‌بندی تعاریفی که بطور کلاسیک برای اعتباربخشی ارائه

یکی از موضوعاتی که در سال‌های اخیر توجه فراوانی را در محافل علمی آموزش پزشکی کشور به خود جلب نموده، موضوع اعتباربخشی (Accreditation) است. بررسی برنامه سوم توسعه نیز بخوبی بیانگر توجه سیاست‌گذاران کلان کشور به اهمیت این امر در

آدرس مکاتبه: دکتر عظیم میرزازاده، استادیار گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی

تهران، بخش داخلی عمومی، بیمارستان امام خمینی، بلوار کشاورز، تهران.

e-mail: mirzazad@sina.tums.ac.ir

دکتر سامان توکلی و دکتر مهشید تاج، دستیار گروه روان‌پزشکی و دکتر کامران

یزدانی، دستیار گروه اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

این مقاله در تاریخ ۸۲/۱۰/۱۰ به دفتر مجله رسیده و در تاریخ ۸۳/۹/۲۳ پذیرش

گرفته شده است.